

Przedmiotowe Zasady Oceniania z Matematyki w Szkole Podstawowej nr 1 w Pszczynie w klasach IV - VIII

Nauczyciele uczący matematyki

Ewa Czernecka, Barbara Felusiak-Zawada, Katarzyna Pichnar, Sylwia Piech-Henek.

System oceniania z matematyki został opracowany na podstawie:

- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
- Statutu Szkoły Podstawowej nr 1 im. Książąt Pszczyńskich w Pszczynie
- Programu nauczania matematyki „Matematyka z plusem” .

I. CELE I ZADANIA

- ❖ Zadaniem systemu sprawdzania i oceniania osiągnięć edukacyjnych ucznia jest rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności wynikających z podstawy programowej z matematyki w szkole podstawowej, co prowadzi w konsekwencji do sformułowania oceny.
- ❖ Podstawowym celem systemu sprawdzania i oceniania jest
  - bieżące informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego postępach,
  - pomoc w rozpoznaniu uzdolnień i zainteresowań ucznia,
  - motywowanie go do dalszej pracy i rozwoju intelektualnego
  - dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.

II. SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIĄ

1. Zasady oceniania

- a) Uczeń otrzymuje oceny za realizowanie wymagań edukacyjnych, które są przedstawiane na początku każdego roku szkolnego.
- b) Na lekcjach matematyki oceniane będzie:
  - rozumienie pojęć matematycznych i rozumienie ich definicji,
  - znajomość i stosowanie poznanych praw matematycznych,
  - prowadzenie rozumowań,
  - rozwiązywanie zadań z wykorzystaniem poznanych metod,
  - posługiwanie się symbolami i językiem matematycznym, odpowiednim do danego etapu kształcenia,
    - czytanie tekstów matematycznych ze zrozumieniem,
    - matematyzowanie problemów zawartych w treści zadań,
    - umiejętność zastosowania nabytej wiedzy matematycznej w praktyce,
  - aktywność na lekcjach, praca w grupach i w zespole klasowym oraz własny wkład pracy ucznia,
  - prezentowanie wyników swojej pracy w różnych formach i estetyka wykonywanych prac.

- c) Podczas sprawdzania wiedzy uczeń uzyskuje oceny od 1 do 6 zgodnie z ogólnymi kryteriami ocen z matematyki oraz poziomami wymagań określonymi w planie realizacji materiału nauczania matematyki w poszczególnych klasach. Dopuszcza się stosowanie plusa lub minusa przy ocenach cząstkowych. W przypadku wybranych form aktywności oceny są wystawiane na podstawie zgromadzonych przez ucznia plusów i minusów - komplet 5 plusów daje ocenę bardzo dobrą (uczeń ma także możliwość wykonania zadania dodatkowego, aby podnieść ocenę na celującą) a komplet 5 minusów ocenę niedostateczną.
- d) Po zakończeniu każdego działu poziom opanowania wiadomości i umiejętności sprawdzany jest w formie testu, sprawdzianu lub karty pracy.
- e) Podczas każdej pisemnej formy sprawdzania wiadomości uczeń rozwiązuje zadania samodzielnie. W przypadku stwierdzenia przez nauczyciela niesamodzielności pracy (ściągnięcie lub kontaktowanie się z innym uczniem) nauczyciel ma prawo przerwać uczniowi pisanie sprawdzianu. Jest to równoznaczne z uzyskaniem przez ucznia oceny niedostatecznej za pracę.
- f) Uczeń nieobecny na sprawdzianie ma obowiązek w ciągu dwóch tygodni napisać ten sprawdzian po uzgodnieniu terminu z nauczycielem. Jeżeli uczeń nie zgłosi się do nauczyciela, wówczas termin napisania zaległego sprawdzianu wyznacza nauczyciel.
- g) Punkty ze sprawdzianów, testów i kartkówek przekładane są na oceny według następujących progów procentowych:
0% – 25%	- ocena ndst	(1) – niedostateczny
26% – 27%	- ocena +ndst	(1+) – niedostateczny plus
28% – 29%	- ocena -dop	(2-) – dopuszczający minus
30% – 45%	- ocena dop	(2) – dopuszczający
46% – 47%	- ocena +dop	(2+) – dopuszczający plus
48% – 49%	- ocena -dst	(3-) – dostateczny minus
50% – 72%	- ocena dst	(3) – dostateczny
73% – 74%	- ocena +dst	(3+) – dostateczny plus
75% – 76%	- ocena -db	(4-) – dobry minus
77% – 85%	- ocena db	(4) – dobry
86% – 87%	- ocena +db	(4+) – dobry plus
88% – 89%	- ocena -bdb	(5-) – bardzo dobry minus
90% – 94%	- ocena bdb	(5) – bardzo dobry
95% – 96%	- ocena +bdb	(5+) – bardzo dobry plus
97% – 98%	- ocena -cel.	(6-) – celujący minus

- 99% – 100% - ocena cel. (6) – celujący
- h) Do dziennika wpisywane są sprawdziany - kolorem czerwonym z wagą 5, kartkówki – kolorem zielonym z wagą 4, pozostałe oceny - kolorem czarnym z wagą 2.
  - i) Nauczyciel jest zobowiązany do oddania sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni a kartkówki w ciągu tygodnia.
  - j) Uczeń ma prawo do poprawy oceny ze sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni od daty zapoznania ucznia z oceną, po uzgodnieniu z nauczycielem terminu i formy. Termin ten nie dotyczy uczniów, którzy byli nieobecni na sprawdzianie z przyczyn nieusprawiedliwionych. Poprawa sprawdzianu jest dobrowolna i może być pisana TYLKO jeden raz. Przy poprawie sprawdzianu kryteria oceniania nie ulegają zmianie, a otrzymana ocena jest wpisywana do dziennika tylko w przypadku otrzymania oceny wyższej niż ocena uzyskana w pierwszym terminie.
  - k) Uczeń może poprawić każdą ocenę z pracy klasowej, sprawdzianu, testu lub kartkówki z wyjątkiem badań diagnostycznych - Sesji z plusem.
  - l) Uczeń ma prawo do dodatkowych ocen za wykonane prace nadobowiązkowe, polecane przez nauczyciela.
  - m) Uczeń ma prawo do dwóch nieprzygotowań w semestrze, oznaczanych symbolem „np”. Za pozostałe nieprzygotowania uczeń otrzymuje „minus” (-), przy czym pięć minusów oznacza ocenę niedostateczną.
  - n) Nieprzygotowania do lekcji i wszystkie inne braki należy zgłosić nauczycielowi w trakcie sprawdzania obecności na początku lekcji.
Jeśli zadanie było do wykonania w zeszycie – brak zeszytu jest równoznaczny z brakiem pisemnego zadania domowego i zostaje to odnotowane w dzienniku jako „bz”.
Jeżeli nauczyciel zadał pracę domową na ocenę, brak zadania domowego lub brak zeszytu/ćwiczeń, w których zadanie miało być wykonane skutkuje oceną niedostateczną.
  - o) W przypadku usprawiedliwionej nieobecności z przyczyn losowych uczeń może być zwolniony z kartkówki lub odpowiedzi, ale nie zwalnia go to z obowiązku uczestnictwa w lekcji i uzupełnienia wiadomości, które nauczyciel ma prawo skontrolować na następnej jednostce lekcyjnej.
  - p) Ocenę semestralną i końcoworoczną uczeń otrzymuje za **systematyczną pracę** w ciągu całego semestru (roku). Na koniec semestru nauczyciel nie przeprowadza żadnych dodatkowych prac klasowych ani sprawdzianów. Wyłącza się sytuacje wyjątkowe, np. długotrwała choroba.
  - q) Uczeń, który w wyniku klasyfikacji śródrocznej otrzymał ocenę niedostateczną ma obowiązek uzupełnić braki w terminie i formie ustalonej przez nauczyciela.

2. Przygotowanie do zajęć

- a) Uczeń ma obowiązek systematycznie prowadzić zeszyt i na bieżąco wypełniać zeszyt ćwiczeń.
- b) Uczeń zobowiązany jest do posiadania podręcznika do matematyki “Matematyka z plusem” na odpowiednim poziomie edukacyjnym.

- c) Uczeń zobowiązany jest do posiadania na każdej lekcji następujących przyborów: linijki, ołówek, gumki, 2-3 kredek, kolorowego długopisu (nie czerwonego) oraz dodatkowo na lekcjach geometrii ekierki, kątomierza i cyrkla.
- d) Przez przygotowanie do lekcji rozumie się:
  - wykonanie zadania domowego
  - wykonanie zadania długoterminowego
  - przygotowanie się do odpowiedzi ustnej
  - przyniesienie zeszytu
  - przyniesienie zeszytu ćwiczeń
- przyniesienie pomocy potrzebnych do lekcji, w tym przyrządów geometrycznych.
- e) Uczeń ma prawo do dwukrotnego zgłoszenia w ciągu semestru nieprzygotowania się do zajęć co w dzienniku zostaje odnotowane jako "np.". Musi to uczynić na samym początku lekcji.

3. Metody sprawdzania osiągnięć ucznia

a) Formy ustne

- Odpowiedzi: opisują materiał z trzech ostatnich lekcji i dotyczą własności, twierdzeń definicji, wzorów i rachunku pamięciowego. Ta forma sprawdzania wiedzy i umiejętności nie jest zapowiadana (z wyjątkiem uczniów z dysfunkcjami). Dodatkowe pytania naprowadzające obniżają ocenę.
- Rozwiązywanie przy tablicy zadania domowego.
- Aktywność na lekcjach: samodzielne rozwiązywanie przez ucznia zadań na tablicy podczas lekcji, samodzielne rozwiązywanie zadań w zeszycie podczas lekcji.
- Prezentacje.
- W klasach 8 materiał powtórzeniowy: własności, definicje, twierdzenia, wzory, po uprzednim zapowiedzeniu zakresu materiału.

b) Formy pisemne

- *Test* – pisemna forma sprawdzenia wiedzy (ok. 40 min.) zawierająca pytania jednokrotnego wyboru, wielokrotnego wyboru, zadania typu prawda/fałsz lub zadania „uzupełnianki”.
- *Sprawdzian* – pisemna forma sprawdzania wiedzy (ok. 40 min.) zawierająca elementy testu oraz zadania otwarte.
- *Sesja z plusem* - trzy prace kontrolne sprawdzające postępy ucznia w nauczaniu matematyki.
- *Karta pracy* – pisemna forma sprawdzania wiedzy (ok. 40 – 80 min.) zawierająca zadania otwarte, podczas której uczeń może korzystać z notatek zawartych w jego własnych pomocach naukowych (zeszyt i podręcznik). Celem karty pracy jest wypracowanie u uczniów umiejętności i potrzeby tworzenia kompletnych notatek z lekcji oraz systematycznego korzystania z podręcznika.
- *Kartkówka* – pisemna forma sprawdzania wiedzy (ok. 5 - 20 min.) zawierająca zadania otwarte obejmujące zakres wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich lekcji. Kartkówka nie musi być zapowiedziana.

- *Rozgrzewka* (ok. 5 min.) – sprawdzenie opanowania materiału z ostatniej lekcji. Rozgrzewki mogą być na każdej lekcji bez zapowiedzi. Ocena rozgrzewki może być punktowa lub opisowa. Z trzech do pięciu rozgrzewek ocenianych punktowo wystawiana jest jedna ocena, która wpisywana jest do dziennika. Rozgrzewka ma na celu wykształcić u uczniów potrzebę systematycznego uczenia się.
  - W klasach 8 *zadania powtórzeniowe*, uwzględniające materiał z różnych działów. Zadania mogą mieć formę pracy domowej, w tym długoterminowej, a także rozgrzewek lub kartkówek zapowiedzianych.
  - *Zadanie domowe*.
    - Praca domowa jest obowiązkowa.
    - W każdym przypadku braku pracy domowej uczeń ma obowiązek odrobienia pracy na najbliższą godzinę lekcyjną.
- c) Nadobowiązkowe:
- Zadania dodatkowe np. praca domowa, zazwyczaj o podwyższonym stopniu trudności obejmująca większy zakres materiału.
  - Zadania dodatkowe dla uczniów słabszych chętnych do utrwalania materiału sprawiającego im trudność.

4. Kryteria ocen

- a) Kryteria ocen wypowiedzi ustnych:
 Poprawność merytoryczna
 Uzasadnianie odpowiedzi
 Stosowanie prawidłowej terminologii matematycznej
 Umiejętność formułowania myśli
- b) Kryteria oceny pracy w grupie:
 Organizacja pracy w grupie
 Komunikacja w grupie
 Aktywność, wkład pracy własnej
 Współdziałanie
 Prezentowanie rezultatów pracy
- c) Kryteria oceny zeszytu przedmiotowego:
 Kompletność i systematyczność prowadzenia notatek
 Poprawność i estetyka wykonywania rysunków
 Zapisywane daty i numery lekcji
 Systematyczność rozwiązywania zadań domowych
- d) Kryteria oceny pracy domowej:
 Poprawność wykonania
 Estetyka wykonania
 Wkład pracy

III. WYMAGANIA EDUKACYJNE

W wymaganiach edukacyjnych uwzględniono stopień opanowania wiedzy (zapamiętanie i rozumienie) oraz nabyte umiejętności stosowania wiedzy w sytuacjach typowych i problemowych. Przy ocenianiu należy wziąć pod uwagę takie umiejętności jak:

- korzystanie z różnych źródeł informacji,

- czytanie tekstu ze zrozumieniem,
- stosowanie wiedzy w praktyce,
- współpracę w grupie
- twórcze rozwiązywanie problemów.

IV. OGÓLNE KRYTERIA OCEN Z MATEMATYKI

1. Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
  - nie spełnia na poziomie koniecznym wymagań edukacyjnych ujętych w programie nauczania, a braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z matematyki;
  - nie jest w stanie rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności;
  - często jest nieprzygotowany do lekcji. Nie uczestniczy aktywnie w lekcji, nie notuje lub nie prowadzi zeszytu. Wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu, często opuszcza lekcje matematyki bez usprawiedliwienia;
  - nie wykazuje zainteresowania możliwościami poprawienia ocen z matematyki stworzonymi mu przez nauczyciela. Nie korzysta z zajęć wyrównawczych lub często je opuszcza.
2. Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
  - wykonuje (zwykle poprawnie) działania arytmetyczne niezłożone rachunkowo (zwłaszcza przy nowo poznanych metodach obliczeń wymagamy tylko najprostszych przykładów);
  - rozwiązuje najprostsze zadania tekstowe, łatwe zarówno pod względem złożoności tekstu, jak i złożoności obliczeń;
  - rozumie najważniejsze pojęcia matematyczne, konieczne do formułowania i rozwiązywania prostych zadań;
  - wykonuje rysunki prostych figur geometrycznych, dokonuje pomiarów długości;
  - rozwiązuje najprostsze zadania geometryczne.
3. Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
  - wykonuje (na ogół poprawnie) działania arytmetyczne niezbyt złożone rachunkowo;
  - rozwiązuje proste zadania tekstowe;
  - rozumie pojęcia matematyczne, stosuje je w prostych przypadkach;
  - wykonuje rysunki figur geometrycznych; posługuje się cyrkle, linijką, ekiem i kątomierzem;
  - wykonuje i czyta rysunki przestrzenne, odpowiada na ich podstawie na proste pytania;
  - rozwiązuje proste zadania geometryczne.
4. Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
  - sprawnie wykonuje działania arytmetyczne, także bardziej złożone rachunkowo, rzadko popełniając pomyłki;
  - rozwiązuje typowe zadania tekstowe;
  - rozumie i stosuje pojęcia matematyczne;
  - wykonuje rysunek potrzebny do rozwiązania zadania geometrycznego, także bardziej złożonego, i na jego podstawie rozwiązuje zadanie.
5. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
  - sprawnie i niemal bezbłędnie wykonuje działania arytmetyczne, także nowo poznane, bardzo rzadko popełniając pomyłki;
  - rozwiązuje również trudniejsze zadania tekstowe, wyszukując dane w złożonym

- tekście;
- rozumie pojęcia matematyczne, stosuje je też w nietypowych sytuacjach,
  - rysuje figury geometryczne o zadanych własnościach;
  - odpowiada na pytania dotyczące figur przestrzennych na podstawie rysunków lub siatek;
  - w niektórych wypadkach samodzielnie znajduje metodę rozwiązania zadania;
  - rozwiązuje trudniejsze zadania geometryczne.
6. Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- rozwiązuje nietypowe, trudne zadania, wymagające oryginalnego podejścia i rozumowania;
  - potrafi formułować problemy i dokonywać analizy nowych zjawisk;
  - swobodnie korzysta z wielu źródeł w docieraniu do informacji, wykorzystuje funkcjonalnie nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne;
  - jeżeli jest możliwość uczestniczy w zajęciach kółka matematycznego.

V. DOSTOSOWANIE PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA Z MATEMATYKI DO MOŻLIWOŚCI UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI WYMAGANIAMI EDUKACYJNYMI

1. Uczniowie posiadający pisemną opinię Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię PPP o specyficznych trudnościach w uczeniu się zgodnie z zaleceniami poradni psychologiczno - pedagogicznej.

VI. ZASADY WGLĄDU UCZNIÓW I RODZICÓW DO PRAC I OCEN

- Uczeń jest na bieżąco informowany o otrzymywanych ocenach a oceny zapisywane są w dzienniku elektronicznym VULCAN. Każdy rodzic, który zaloguje się na swoje konto może uzyskać pełne informacje dotyczące ocen najeżdżając myszką na daną ocenę.
- Uczniowie i rodzice mają prawo do informacji osobistej na temat ocen i postępów w nauce podczas wywiadówek, konsultacji indywidualnych wyznaczonych przez Dyrektora szkoły, podczas spotkań w innym terminie uzgodnionym z nauczycielem oraz poprzez funkcję Wiadomości w dzienniku elektronicznym.
- Wyniki uzyskane przez uczniów podczas sprawdzianów pisemnych są omawiane przez nauczyciela podczas lekcji wraz z informacją co uczeń potrafi, nad czym musi popracować. Uczeń może zabrać sprawdzian do domu, ale ma obowiązek go zwrócić podpisany przez rodzica na kolejnej lekcji.

Nie zwrócenie pracy jest odnotowywane w dzienniku.

- Kartkówki i inne krótkie formy pisemnego sprawdzenia wiadomości uczeń ma obowiązek wkleić do zeszytu przedmiotowego i dać do podpisania rodzicom.

Prace klasowe, sprawdziany, karty pracy przechowuje nauczyciel przez okres jednego roku.

Sposoby przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych i poprawkowych określają odrębne procedury.